

I N F O R M A C J A

o stanie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w mieście, a także działaniach podjętych i zrealizowanych w celu zabezpieczenia brzegów morskich i plaż w 2015 r.

Zabezpieczenie Helu przed powodzią odbywa się za sprawą :

- a) urządzeń technicznych – przepompowni deszczowej, po części pełniącej rolę przepompowni sztormowo – deszczowej (przy ul. Rybackiej);
- b) obiektów budowlanych – wału przeciwpowodziowego (usytuowanego na terenie byłego portu wojennego Hel), falochronów i nabrzeży portowych;
- c) kanałów odpływowych, odprowadzające wodę do przepompowni.

Zgodnie z realizacją zadań wynikających z zabezpieczenia miasta Helu przed powodzią – opierających się na „ **planie operacyjnym ochrony przed powodzią miasta Helu** ”, jak i też „ **planie zarządzania kryzysowego miasta Helu** ” nadzór w zakresie funkcjonowania tych wszystkich urządzeń, nad ich modernizacją i stanem technicznym sprawowany jest na bieżąco. Tak też w analizowanym okresie, jak i na dzień dzisiejszy stwierdza się, że :

- falochrony i nabrzeża portowe (usytuowane na terenie miasta) spełniają swoją rolę w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańcom Helu.

Mimo powyższego upływ czasu, któremu towarzyszy nieustannie postępująca erozja nabrzeży otaczających nasze miasto, ujemnie wpływa na ich stan techniczny. W minionych latach, a szczególnie w 2015 r. uwidoczniło to się ze strony nabrzeża portowego, usytuowanego w pasie technicznym na terenie byłego portu wojennego Hel, graniczącego z osiedlem Koloni Rybackiej. W tym rejonie część nabrzeża, usytuowanego pomiędzy falochronem, a wałem przeciwpowodziowym graniczącym z osiedlem Koloni Rybackiej, systematycznie ulegała poważnej degradacji. Aby niedopuszczyć do dalszej erozji tego terenu, a w konsekwencji do katastrofy budowlanej, która mogłaby się przyczynić do podtopienia tej części miasta, od dłuższego już czasu wielokrotnie informowane były podmioty odpowiedzialne za brzeg morski oraz obiekty budowlane w tym rejonie.

Tak też w wyniku zaistniałej sytuacji 14 stycznia 2015 r., z inicjatywy burmistrza, w Urzędzie Miasta Helu i w terenie, odbyło się spotkanie robocze z przedstawicielami organów jak niżej, w związku z coraz bardziej narastającym zagrożeniem powodziowym dla miasta, za sprawą pogarszającego się stanu technicznego w/w nabrzeża. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele:

- 1) Urzędu Morskiego w Gdyni tj. :
 - Roman Kołodziejki – Główny Inspektor Ochrony Wybrzeża,
 - Marzena Mostowiec.

- 2) Oddziału Terenowego Agencji Mienia Wojskowego w Gdyni (podmiotu zarządzającego częścią terenu byłego „portu wojennego Hel”) tj.:
 - Janusz Leman – Dyrektor Oddziału;
 - Grażyna Pachut – Z-ca dyrektora Oddziału;
 - Maria Makuch.
- 3) Urzędu Miasta Helu tj. :
 - Klemens Adam Kohnke – burmistrz Helu;
 - Jarosław Pałkowski – z-ca burmistrza Helu;
 - Bronisław Maciejewski – inspektor ds. obrony cywilnej miasta Helu.

W spotkaniu nie wzięli udziału (mimo zaproszenia) żaden z przedstawicieli Uniwersytetu Gdańskiego (tj. podmiotu będącego właścicielem kilku działek w danym rejonie, w tym działki nr 48/26, której stan techniczny ma istotny wpływ na bezpieczeństwo powodziowe w mieście Hel). Kanclerz Uniwersytetu Gdańskiego prof. UG, dr hab. Jerzy Gwizdała usprawiedliwił nieobecność pracowników Uniwersytetu drogą elektroniczną.

Celem spotkania było wypracowanie stosownych decyzji, które winny wyeliminować, z tego kierunku, zagrożenie powodziowe dla mieszkańców miasta Helu.

W związku z absencją przedstawiciela głównego podmiotu tj. z Uniwersytetu Gdańskiego, mającego istotny wpływ na wypracowanie stosownych decyzji w sprawie wyeliminowania, z tego kierunku, zagrożenia powodziowego dla mieszkańców miasta Helu nie osiągnięto zakładanego celu, niemniej jednak na podstawie wypowiedzi pana Romana Kołodziejskiego Głównego Inspektora Ochrony Wybrzeża w Urzędzie Morskim Gdynia ustalono co następuje:

- a) w grudniu 2013 r. Urząd Morski w Gdyni dokonał oceny stanu technicznego nabrzeża graniczącego z Kolonią Rybacką Helu. Na podstawie przeprowadzonych oględzin w tym czasie nie stwierdzono bezpośredniego zagrożenia powodziowego dla miasta, niemniej jednak w ramach prac interwencyjnych należało zasypać ubytki tego terenu, ograniczając dalszą degradację uszkodzonego nabrzeża,
- b) statut prawny na dzień 14.01.2015 r. jest taki, że na terenie byłego portu wojennego w Helu :
 - Urząd Morski jako przedstawiciel Skarbu Państwa jest trwałym zarządcą basenu portowego,
 - Oddział Terenowy Agencji Mienia Wojskowego w Gdyni zarządza częścią falochronów okalających basen portowy;
 - Uniwersytet Gdański zarządza pozostałą częścią falochronu (od 18 czerwca 2014 r.) okalającego basen portowy, usytuowanego na działce nr 48/26 ;
- c) każdy obiekt budowlany w tym też falochrony okalające basen portowy w byłym „porcie wojennym Hel” winny mieć książkę obiektu budowlanego. Tak też i nabrzeże, które znajduje się na działce nr 48/26 taką książkę winno posiadać, gdzie powinny być udokumentowane min. przeglądy okresowe takiego obiektu i planowane prace inwestycyjne umożliwiające prawidłowe jego funkcjonowanie,
- d) na dzień 14.01.2015 r. poważne zagrożenie powodziowe dla miasta występuje w pierwszym odcinku (ok. 40 m) działki nr 48/26 tj. na wysokości

ul. Portowej, gdzie ubytki terenu najbardziej zbliżyły przedostające się z basenu portowego wody sztormowe do wału przeciwpowodziowego. Tak też dany teren jak najszybciej, w ramach prac interwencyjnych, winien być zasypany poprzez przykrycie go geowłókniną, obłożoną workami z piachem i zasypaną tłuczniem czy kruszywem betonowym.

Na zakończenie spotkania ustalono, że cel zakładanego spotkania został wyczerpany, ale nie zrealizowany. Aby to uczynić niezbędne było doprowadzenie do jak najszybszego spotkania (bez udziału już przedstawicieli Urzędu Morskiego w Gdyni i OT AMW w Gdyni) z przedstawicielem Uniwersytetu Gdańskiego.

❖ Z przebiegu tego spotkania sporządzono notatkę służbową, której kopię przekazano uczestnikom spotkania oraz do wiadomości kanclerzowi Uniwersytetu Gdańskiego.

Tak jak wykazano wyżej 6 lutego 2015 r. doszło do spotkania w przedmiotowej sprawie. Miało ono miejsce w Urzędzie Miasta Helu, w którym uczestniczyli przedstawiciele organów tj. :

1) Uniwersytetu Gdańskiego :

- prof. UG, dr hab. Jerzy Gwizdała – kanclerz UG;
- mec. Donat Paliszewski – adwokat;
- Marian Stokwisz – główny specjalista ds. inwestycji CIIR UG,

2) Urzędu Miasta Helu :

- dr Klemens Adam Kohnke – burmistrz Helu;
- Jarosław Pałkowski – z-ca burmistrza Helu;
- Bronisław Maciejewski – inspektor ds. obrony cywilnej miasta Helu.

Celem spotkania było wypracowanie stosownych decyzji, które w najbliższej przyszłości wyeliminują, z wykazywanego powyżej kierunku, zagrożenie powodziowe dla mieszkańców miasta Helu.

W wyniku podjętej dyskusji w przedmiotowej sprawie ustalono co następuje:

- a) Uniwersytet Gdański w dniu 18.06.2014 r. nabywając nieruchomości od Agencji Mienia Wojskowego oznaczonej w ewidencji gruntów numeracją działek: 48/26, 110/1 i 109/1, był świadom złego stanu technicznego nabrzeża portowego wykazywanego w tym miejscu jako działka nr 48/26,
- b) Kanclerz Uniwersytetu Gdańskiego aby mógł podjąć odpowiednie przedsięwzięcia organizacyjno-inwestycyjne, które miałyby zapobiec dalszej erozji brzegu morskiego, poprzez wypracowanie stosownego stanowiska i podjęcie niezbędnych, zgodnych ze stanem faktycznym i prawnym czynności w tym zakresie, odbył spotkanie w tej sprawie z Dyrektorem Urzędu Morskiego w Gdyni,
- c) na spotkaniu tym profesor Jerzy Gwizdała zwrócił się z prośbą do Dyrektora Urzędu Morskiego o przesłanie (udostępnienie) kopii dokumentów związanych z korespondencją prowadzoną z Urzędem Miejskim w Helu, Rejonowym Zarządem Infrastruktury w Gdyni, Dowództwem Marynarki Wojennej, Agencją

Mienia Wojskowego oraz organami nadrzędnymi, w sprawie stanu technicznego nabrzeży i czynności, jakie zostały podjęte lub jakie miały być wykonane w części nieruchomości dawnego portu wojennego w Helu, a dotyczące działek nr 48/2, 48/26, 48/21 znajdujących się w obszarze pasa technicznego ustanowionego Zarządzeniem nr 4 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 8.02.2013 r.,

- d) niniejsza prośba została ponowiona w korespondencji przekazanej drogą elektroniczną w dniu 20.10.2014 r. do Głównego Inspektora, Inspektoratu Nadzoru Zabudowy i Zagospodarowania Przestrzennego Urzędu Morskiego,
- e) z uwagi na fakt, że Uniwersytet Gdański nie otrzymał w tym temacie żadnej odpowiedzi, dnia 19 stycznia 2015 r. skierowano kolejne pismo, na które nadal nie było odpowiedzi;

f) kanclerz UG :

- zaznaczył też, że zgodnie z art.42 ust.2 pkt 11 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. z 2013, poz. 934, z późn. zm.) w szczególności do organów administracji morskiej należą sprawy budowy, utrzymywania i ochrony umocnień brzegowych, wydm i zalesień ochronnych w pasie technicznym,
- nawiązał też do raportu Najwyższej Izby Kontroli z 2014 r. w sprawie wykorzystania środków publicznych na inwestycje przez administrację morską, z którego min. wynika, że to właśnie w gestii Urzędu Morskiego leży finansowanie remontów i budowa brzegów morskich.

Wspólnie również stwierdzono, że na dzień dzisiejszy brakuje statusu prawnego dla terenu obejmującego był port wojenny w Helu.

Podsumowując dane spotkanie kanclerz Uniwersytetu Gdańskiego pan profesor Jerzy Gwizdała zobowiązał się do :

- uzyskania odpowiedzi z Urzędu Morskiego w Gdyni na wystosowane pismo, w sprawie stanu technicznego nabrzeży byłego portu wojennego Hel, o którym mowa powyżej, celem wypracowania stosownego stanowiska i podjęcie niezbędnych, zgodnych ze stanem faktycznym i prawnym czynności w tym zakresie,
- podjęcia działań, aby Uniwersytet Gdański wspólnie z Urzędem Morskim w Gdyni poszukali możliwości sfinansowania uszkodzonego brzegu morskiego,
- zorganizowania spotkania na terenie miasta Helu z panią Dorotą Pyc wiceminister ds. gospodarki morskiej, w celu uzyskaniu pomocy w rozwiązaniu problemu złego stanu technicznego nabrzeża portowego stanowiącego zagrożenia powodziowe dla miasta Helu.

Na zakończenie spotkania uzgodniono, że z uwagi na zaistniałą sytuację utrzymywany będzie stały kontakt pomiędzy kanclerzem Uniwersytetu Gdańskiego, a burmistrzem Helu w celu doprowadzenia do wyeliminowania zaistniałego zagrożenia powodziowego dla mieszkańców miasta Helu.

- ❖ *Z przebiegu tego spotkania sporządzono notatkę służbową w 3 egzemplarzach, gdzie egz. nr 1 przekazany został kanclerzowi Uniwersytetu Gdańskiego, a egz. Nr 2 do wiadomości do Urzędu Morskiego w Gdyni.*

Dnia 14 września 2015 r. inspektor ds. obrony cywilnej miasta Helu dokonał kolejnego przeglądu stanu technicznego obiektów budowlanych zabezpieczających miasto Hel przed powodzią. W ramach tego przeglądu poddał wizualnej ocenie wał przeciwpowodziowy usytuowany na terenie byłego portu wojennego Hel oraz falochrony i nabrzeża portowe usytuowane na terenie miasta. Według jego oceny stan techniczny tych obiektów nie budził istotnych zastrzeżeń, za wyjątkiem części nabrzeża portowego, na terenie byłego portu wojennego Hel, usytuowanego pomiędzy falochronem, a wałem przeciwpowodziowym graniczącym z osiedlem Koloni Rybackiej, który był przedmiotem spotkań wykazanych powyżej. Mimo, że na tych spotkaniach poczyniono pewne ustalenia i uzgodnienia, to jednak Uniwersytet Gdański (jako podmiot będący właścicielem kilku działek w danym rejonie, w tym działki nr 48/26, której stan techniczny ma istotny wpływ na bezpieczeństwo powodziowe w mieście Hel) do września 2015 r. nie podjął wizualnie żadnych przedsięwzięć, które wpłynęłyby na poprawę stanu technicznego omawianego tu nabrzeża.

Z uwagi na powyższe oraz fakt, że wykazywane tu nabrzeże objęte jest pasem technicznym burmistrz Helu zwrócił się z kolejną prośbą (pismo nr POIN.5544.3.2014, L.dz. 2878/ 15 z dn. 16.09.2015 r.) do Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni o zajęcie stosownego stanowiska w przedmiotowej sprawie z uwzględnieniem podjęcia jak najszybszych działań, które uchronią miasto przed powodzią. Na podstawie tego pisma, z inicjatywy Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni w dniu 5 października 2015 r. w Urzędzie Miasta Helu odbyło się spotkanie robocze w danej sprawie. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele:

1) Urzędu Morskiego w Gdyni tj. :

- Roman Kołodziejski - Główny Inspektor Ochrony Wybrzeża,
- Zbigniew Walasiak - Kierownik Obwodu Ochrony Wybrzeża w Rozewiu,
- Zbigniew Orzechowski - Starszy Nadzorca Ochrony Wybrzeża.

2) Urzędu Miasta Helu tj. :

- Jarosław Pałkowski - Z-ca burmistrza Helu,
- Ryszard Burczyk - kierownik ZZOM Helu,
- Bronisław Maciejewski - Z-ca szefa GZZK w Helu.

Celem spotkania było ustalenie zakresu prac, jakie podejmą pracownicy Urzędu Morskiego, przy współpracy kierownika Zespołu Zakładów Obsługi Miasta Helu, które wyeliminują z tego kierunku zagrożenie powodziowe dla mieszkańców miasta Helu.

Ostatecznie w wyniku podjętych decyzji oraz uzyskanej przez Urząd Morski w Gdyni zgody Uniwersytetu Gdańskiego (właściciela terenu) na przeprowadzenie prac interwencyjnych związanych z ustabilizowaniem terenu położonego w pasie technicznym pomiędzy nabrzeżem, a wałem przeciwpowodziowym od strony Kolonii Rybackiej (dotyczy działki 48/26), prace zabezpieczające dane nabrzeże portowe przed dalszą jego degradacją mogącą skutkować całkowite podmycie wału przeciwpowodziowego, a w konsekwencji przedostanie się wód sztormowych na teren miasta Helu, zostały rozpoczęte 7 października 2015 r. i zakończone 13 października 2015 r. Tym samym w chwili obecnej nie występuje z tego kierunku bezpośrednie zagrożenie powodziowe dla tego miasta.

W świetle powyższego analizując, obecny stan bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w mieście, na który bardzo istotny wpływ ma stan techniczny obiektów budowlanych zabezpieczających miasto przed tego rodzaju zagrożeniem stwierdza się, że w chwili obecnej, nie budzi on takich zastrzeżeń, które mogłyby stanowić bezpośrednie zagrożenia powodziowe dla miasta Helu.

Mimo tego aby zapewnić mieszkańcom Helu pełne bezpieczeństwo w tym zakresie, cały czas zachowywana jest czujność wraz z utrzymaniem obiektów budowlanych zabezpieczających miasto przed powodzią na właściwym poziomie. Dlatego też poza okresową kontrolą w/w obiektów na bieżąco śledzi się ich stan techniczny. W przypadku gdy stwierdzone zostaną jakieś niepokojące uszkodzenia czy nieprawidłowości, niezwłocznie podejmowane będą stosowne przedsięwzięcia w tym kierunku aby je w możliwie szybkim czasie wyeliminować.

OPRACOWAŁ :

Inspektor ds. OC m. Hel

Bronisław Maciejewski